

Europejski Komitet Regionów (KR) przyjął 10 grudnia br. opinię, w której wzywa Unię Europejską do znaczącego wzmocnienia proponowanego aktu w sprawie leków o krytycznym znaczeniu. Celem jest przeciwdziałanie narastającym niedoborom leków oraz zwiększenie bezpieczeństwa farmaceutycznego w Europie. Dokument został opracowany przez Erikę von Kalben.

W opinii podkreślono, że w ostatniej dekadzie w Europie obserwuje się narastające braki w dostępie do leków, co stwarza ryzyko dla pacjentów i obciąża systemy opieki zdrowotnej. KR zwraca uwagę na strategiczną podatność Europy wynikającą z dużej zależności od państw trzecich, zwłaszcza w zakresie antybiotyków i podstawowych składników farmaceutycznych. W kontekście rosnących napięć geopolitycznych Komitet ocenia tę zależność jako istotne zagrożenie.

W dokumencie zaznaczono, że leki mają kluczowe znaczenie zarówno dla cywilnych systemów opieki zdrowotnej, jak i w sytuacjach wojskowych oraz kryzysowych. KR wzywa zatem do jednoznacznego uwzględnienia bezpieczeństwa zdrowotnego w europejskiej strategii przemysłu obronnego.

Komitet postuluje przeznaczenie specjalnych środków finansowych na rozwój produkcji farmaceutycznej w UE, w tym na wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw oraz rozwój innowacyjnych i bardziej ekologicznych technologii wytwarzania leków. Publiczne wsparcie finansowe, jak zaznaczono, powinno być powiązane z obowiązkami dotyczącymi gwarancji dostaw oraz przejrzystości wykorzystania środków.

W opinii podkreślono również rolę władz regionalnych, które często odpowiadają za zarządzanie systemami opieki zdrowotnej. KR domaga się ich pełnego zaangażowania w określanie projektów strategicznych, tworzenie systemów finansowania oraz weryfikację zgodności planowanych inwestycji z lokalnymi regulacjami, m.in. dotyczącymi środowiska i zagospodarowania przestrzennego. Regiony apelują także o zwiększenie wsparcia dla działań rozwijających kompetencje, szkolenia specjalistyczne i budowanie odpornej kadry w sektorze produkcji farmaceutycznej oraz w zarządzaniu niedoborami.

W celu poprawy dostępności i przystępności cenowej leków KR zachęca państwa członkowskie do intensywniejszego korzystania ze wspólnych zamówień oraz postuluje umożliwienie Komisji Europejskiej prowadzenia negocjacji cenowych na wniosek zainteresowanych państw. Komitet akcentuje także konieczność wzmocnienia mechanizmów solidarności między państwami członkowskimi, tak aby wszystkie mogły zapewnić sobie dostęp do leków o krytycznym znaczeniu podczas niedoborów.

Erika von Kalben, posłanka do parlamentu kraju związkowego Szlezwik-Holsztyn, podkreśliła znaczenie proponowanych działań: „Niedobory leków stanowią rosące zagrożenie dla europejskich systemów opieki zdrowotnej i naszego bezpieczeństwa. Akt w sprawie leków o krytycznym znaczeniu jest kluczową szansą na wzmocnienie odporności Europy - ale tylko wtedy, gdy regiony będą mocno zaangażowane. Nasza opinia wzmocnia współpracę regionalną w celu zapewnienia niezawodnych dostaw podstawowych leków, które są podstawą niezależnej i zjednoczonej Europy w niepewnych czasach”.